

KUTÍME S ONDROU KUTILEM

Jednoduše, bezpečně a efektivně

Ondřej Dušek

Rychlé opravy pro každou domácnost

Kutíme s Ondrou Kutilem

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Ondřej Dušek
Kutíme s Ondrou Kutilem – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

KUTÍME S ONDROU KUTILEM

Rychlé opravy pro každou domácnost

Ondřej Dušek

CPress
Brno 2017

Tuto knihu bych chtěl věnovat svým dětem.

Snad vám bude ku pomoci celý váš život.

Zvláštní poděkování patří mé ženě, která mi pomohla nejen radou,
ale také neváhala vzít do ruky fotoaparát.

OBSAH

Péče o nářadí a bezpečnost při práci	8	Koupelna	60
Dílna	10	Oprava silikonu	62
Vrtačky	12	Výměna kuželek ve vodovodní baterii	66
Brusky	16	Nalepení zrcadla na zeď	69
Pily	19	Výměna nástěnné baterie	72
Hmoždinky a vruty	22	Výměna baterie u umyvadla	75
Pakování trubkových závitů	25	Toaleta	78
Chodba	28	Výměna napouštěcího ventilu u WC kombi	80
Výměna dveřní vložky	30	Výměna splachovače u WC kombi	83
Výměna zámku	34	Výměna kartuše u pákové baterie	88
Výměna prasklé dlaždice	38	Obývací	92
Kuchyně	42	Oprava pantu vylomeného z nábytku	94
Vyčištění perlátoru od vodního kamene	44	Lepení uvolněných podlahových lišt	98
Výměna pantu a seřízení dvířek na lince	47	Věšení obrazů	101
Instalace brzdičů nábytkových dvířek	50	Ložnice	104
Napojení myčky	53	Sestavení rámu postele Malm	106
Ostření nožů	57	Přivrtání garnýže	112
		O autorovi	116

ÚVOD

Kutilství v Čechách bývalo, a já pevně věřím, že zase bude, v pravém slova smyslu fenoménem. Předávalo se po generacích. Zkušenější radili těm méně zkušeným či začátečnickům, začátečníci se rádi nechávali poučovat a zkoušeli a obdivovali každý vydařený projekt svých zkušenějších kolegů. Doma se na koleně prostě vyrábělo kdeco, od sekaček na trávu až po držáky toaletního papíru.

Ano, vím, že doba byla taková, v obchodech nic a na nákupy za hranice to moc nešlo. Nechci tuto dobu chválit ani vyzdvihovat, jen mě mrzí, že se svobodou, demokracií a s plnými obchody začalo pomalu mizet i to naše české kutilství.

Prvním a nejdůležitějším kutilem byl sám Bůh. Nikdo předtím ani potom, navíc v takovém rozsahu, žádný podobný projekt nikdy nezkusil. Možná mu taky všechno nevyšlo tak, jak původně chtěl. Leckde by to chtělo trochu přihoblovat, nebo raději seřezat.

A co? Hroutí se z toho? Ne. Ono to totiž ve své podstatě funguje. A že to občas zaskřípe? Od toho je tam nahoře náš kutil kutilů, aby to zase namazal a dal do kupy.

S notnou dávkou nadsázky si myslím, že o rozvoj kutilství v Čechách, se nejvíce zasloužil (a Přemek Podlaha, doufám, promine) Josif V. Stalin. Jeho poválečné rozhodnutí, vrhnout tuto zemi do socialismu bylo v mnoha ohledech devastující, leč kutilům přející. A geniální propagátoři, jako byl třeba právě Přemek Podlaha, pomohli mnoha lidem tuto dobu přežít bez ztráty kytičky.

Všichni jsme nemohli emigrovat na západ, že? Protože kdo by tady kutil?

I já jsem vyrostl v garáži po boku svého táty kutila. Každou neděli jsme proseděli u Receptáře. Také jsem s oblibou listoval v jeho časopisech Udělej si sám, které

léta odebíral. Obdivoval jsem tatínkovu odvalu do všeho se pustit, navíc s takovou samozřejmostí. Fascinoval mě pohled na to, jak mu skoro z ničeho pod rukama vzniká „něco“.

Tehdy jsem si říkal: „Ty jo, tohle já nikdy nedokážu, na to nemám dost odvahy!“ A vidíte, už i mě pár lidí označilo za renesančního člověka.

Věnoval jsem se za svůj život mnoha projektům v mnoha oborech. Vrhla jsem se do nich a prožíval si jejich průběh, učil se z chyb a užíval si své úspěchy. Některé mé postupy se možná nedrží zažitých standardů, ale mám je za ta léta vyzkoušené a osvědčily se mi. Rád se s vámi o ně podělím a budu se těšit, jak je vylepšíte nebo vymyslíte nové a lepší.

Myslím, že kutilství je obor, který by se měl vyučovat na vysokých školách. Učí lidi přemýšlet, učí je šikovnosti, trpělivosti a kreativitě, posouvá je dál. Bez kutilů by nevznikla řada úžasných věcí, které nás dnes obklopují. Pokud by se všichni drželi jen zažitých mantinelů a nepoodkryli roušku tajemství za další zatáčkou, kde bychom teď asi byli?

Mezi kutily můžeme směle počítat i mnoho vědců a vynálezců. Třeba profesora Ottu Wichterleho, který byl jen krůček od získání Nobelovy ceny za vynález gelových kontaktních čoček. Jeho „udělátko“ ze stavebnice Merkur balancuje na hranici kutilské geniality.

Ze slova „kutil“ se v dnešní době snaží řada profesionálů udělat sprosté slovo. Prý samý Pat a Mat! Proč? Bojí se snad, že my kutilové všechno zpacáme a oni to všechno budou muset po nás opravit? Houby s octem. Oni se bojí nás, kutilů. Mají strach, že je připravíme o chleba. Že je připravíme o to jediné, co se byli schopní za svůj život naučit, protože jít dál už měli strach. S touto nevraživostí se setkávám dost často i díky tomu, že moje láska

ke kutilství vedla k založení mé firmy, která má slovo kutil přímo v názvu.

Páni odborníci, buďte v klidu a nechte nás žít, nám nejde o vás, ale o nás. Baví nás to a těší a naplňuje. Ani tato kniha není pro vás!

Chci jen říct, že kutilství pomohlo lidem této země překonat jedno těžké období a pokud si někdo myslí, že bylo poslední, je naivka. Možná nám v tu chvíli nepomůžou ani počítače, protože internetová síť bude zároveň s tou elektrickou zrovna „v blackout“, či výpadku, chcete-li.

Pojďte mi s tím pomoci. Jděte do obchodu, vyberte si nářadí a pusťte se do toho. Staňte se u vás ve městě nebo na vesnici MacGyvery, kutily Tímy nebo třeba jen jejich asistenty, zkrátka buďte u toho! A že se občas něco nepovede? No a co. O co jde, tak se to opraví nebo předělá. Neučíte se snad člověk z vlastních chyb nejlépe? Důležitá je přece chuť se učit!

Já vám k tomu přeji mnoho zdaru, nových tvůrčích nápadů, a pokud se alespoň malinko ve svém snažení budete moci opřít o mou knihu, budu rád.

Váš Ondra kutil Dušek

PÉČE O NÁŘADÍ A BEZPEČNOST PŘI PRÁCI

Od svých pěti let, tedy co si pamatuji, jsem se motal kolem táty v garáži. On je velký srdcař, co se kutilství týká. Byla to velká škola a on byl můj první učitel dílen.

Od svých patnácti let se pak pohybuji ve strojírenství. Pracoval jsem jako údržbář kompresorů, turbinář na elektrárně, topenář a údržbář čerpadel na šachtě. Jezdil jsem po stavbách a pokládal technologie rozvodů čerpacích stanic. Pracoval jsem i jako úřední svářeč nebo obsluha frézky v nástrojárně. Pustil jsem se do řezání soch i loutek, a co se týká domu snad do všeho.

Samozřejmě s sebou řada těchto činností nesla i jistou dávku rizika úrazu. Netvrdím, že se mi úrazy zcela vyhnuly, ale až na jednu výjimku šlo spíše o oděrky.

Snad je to díky tomu, že jsem se snažil u práce myslet dopředu a pokud možno se na ni i soustředit. Nemůžete řezat motorovou pilou nad hlavou a myslet při tom na to, zda jste doma nenechali puštěný kohoutek. To pravděpodobně nedopadne dobře a o hlavu přijdete.

Zásad bezpečnosti práce je tolik, že pokud byste chtěli před každou prací prostudovat ty, které se jí týkají, k práci samotné už se nedostanete.

Co s tím?

Používejte zdravý selský rozum. Pokud si nejste něčím jistí, pokuste se o tom zjistit víc třeba na internetu, ještě než se do toho pustíte.

Když si koupíte novou pilu, vrtačku, brusku nebo cokoli jiného, přečtěte si kromě toho, jak ji zapnout, i zásady bezpečného používání, ono vás neubude.

Pokud používáte elektrické nářadí venku, dbejte na to, ať ho máte v suchu. Vrtat, řezat flexou nebo elektrickou pilou v dešti je pitomost. Pokud řežete potrubí, ve kterém je voda, nařízněte ho v nejnižším místě ruční pilou a nechte vodu vytéct. Když měníte nový kotouč, vrták, řetěz či cokoli jiného na elektrickém nářadí, vždy ho odpojte od elektrické sítě.

Nejhorší u práce je spěch. Pokud vás tlačí čas, je i větší riziko, že uděláte chybu, a to neplatí jen u práce.

Prostě myslete! Když něco děláte, berte ohledy i na lidi kolem vás.

Dbejte na správné uložení nářadí. Skladujte veškeré nářadí, i to ruční, v suchu.

Ostré nářadí ukládejte tak, ať se o něj nemůžete nechtěně zranit. Po práci ho vždy očistěte a uložte na své místo.

Obzvláště mastné nářadí může být dost nebezpečné. Mastné kladivo, sekáč, dláto či otevřený klíč, ale i rukojeť u šroubováku se může proměnit v neposednou, nekontrolovatelnou a nebezpečnou věc.

Pokud pracujete na žebříku, vždy musíte mít jistotu, že stojí na pevném podkladu a je zajištěný proti pádu. Nebo poproste manželku či manžela, ať vám žebřík podrží. Pokud na ně pak spadnete, můžete jim to do smrti vyčítat! 😊

Používejte ochranné pracovní prostředky jako brýle, rukavice, respirátory aj.

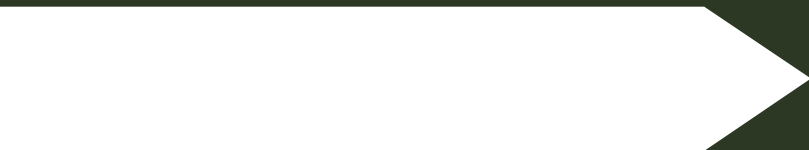
O zásadách bezpečnosti při práci by se dalo psát do nekonečna, ale toto není hlavní kapitola v této knize. U každé kuchařky také nejsou zásady bezpečnosti při vaření a používání elektropomocníků v kuchyni.

Jen bych byl rád, abyste se při každém vašem projektu měli rádi a mysleli i na sebe, ne jen na svůj projekt. Přeji hodně zdarů a málo úrazů, kutilové a kutilky.

DÍLNA

VRTAČKY

Každý z nás má potřebu občas do něčeho vrtat. Pokud je to pouze vrtání do zdi, dřeva, kovu nebo betonu, bývá to většinou celkem v pohodě.

Kutily snad nejčastěji používané nářadí je ruční vrtačka. Vzpomínám na svého otce, jak si koupil svou první, Narexku. Byla až na rukojeť celokovová a neměla ani příklep, natož regulaci otáček. Přesto byla věčná a nadělala spoustu práce. Táta ji používal i k pohonu soustruhu na dřevo. Byla to vrtačka, kterou jsem i já držel poprvé v ruce. Pro malého kluka to byl pocit jako držet v ruce 44 Magnum.

Má první vrtačka byla značky Ferm. Hobby vrtačka za pár korun a já ji měl šest let. Půjčoval si ji i bývalý tchán. Měl sice Narexku s příklepem, ale nechtěl si ji ničít. Používal jsem ji i na dobrušování povrchů při výrobě soch, a že to byly plochy. Často pracovala i několik hodin v kuse, takže obdiv.

Nemusíte si do vaší dílničky kupovat pouze drahé profi nářadí. Pokud víte, že některý typ nářadí budete potřebovat jen občas, postačí vám i hobby verze. Samozřejmě, že pokud se rozhodnete nakoupit profesionální nástroj(e) do domácí dílny, bude (budou) patrně ještě fungovat, až ho (je) s vámi budou pochovávat.

Ať už si pořídíte první vrtačku jakoukoli, zapamatujte si ten pocit, až ji budete držet poprvé v ruce a vrtat. Nikdy v životě už to nebude stejné a ten pocit z vás udělá ve svém důsledku kutila, tak jako ho udělal ze mne.

Běžné vrtání

Na běžné vrtání vám bude stačit vrtačka s přiklepem.

Přepínání na přiklep bývá označeno symbolem kladiva.

Pohlíďte si, aby měla plynulou regulaci otáček a jejich přepínání na pravotočivé a levotočivé.

Použité nářadí:

- vrtačky

Upínání vrtáků může být dvojitý. Se sklíčidlem, do kterého se vrták upíná pomocí klíčky.

Nebo s upínáním pouze rukou.

Vrtáky si pořídte v běžných řadách. Sklíčidla na vrtačkách bývají zpravidla do 13 mm. Na vrtání do dřeva jsou určeny tyto vrtáky.

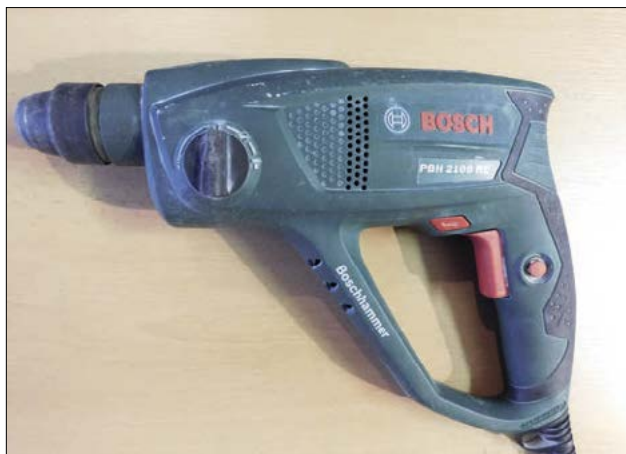

Na vrtání do kovu jsou určeny tyto vrtáky. Samozřejmě, že pokud s nimi budete vrtat dřevo, nikdo vám hlavu neutrhne. Navíc jsou v některých případech i vhodnější, ale na to brzo přijdete sami.

Na vrtání do zdi slouží tento typ vrtáku. Má na špičce naletovanou destičku tvrdokovu. Těmto vrtákům se říká vidiáky.

Vrtání do betonu

Na vrtání do betonu s běžnou vrtačkou klidně zapomeňte. Nemá na to dost silný přiklep. Pokud potřebujete vrtat beton, pořídte si vrtací kladivo.

Vrtáky mají SDS upínání. Vrták se do otvoru pouze zasune a za mírného tlaku se s ním pootáčí, dokud nezaskočí. Při vysunování se zatlačí objímka směrem k vrtačce a vrták se vytáhne.

Kladivo má též přepínání na vrtání bez přiklepu. To oceníte třeba u vrtání do dlaždic nebo dutých cihel.

Akumulátorové vrtačky

V dílně se také hodí akumulátorová vrtačka na jemnější vrtání, případně utahování a šroubování.

Výhoda je, že vám u práce nevadí kabel. Nevýhodou je potřeba dobíjení akumulátoru často i během práce a menší výkon. Při šroubování se hodí i regulace síly tahu.

Sloupová vrtačka

Pokud máte možnost a prostor, pořídte si vrtačku sloupovou. Na spoustu projektů nenahraditelný pomocník, který vám umožní přesnější a rychlejší práci.

Kutílská rada:

Pokud si pořídíte akuvrtačku, pokuste se koupit takovou, která má náhradní akumulátor. Při práci můžete s jedním pracovat a druhý dobíjet. Navíc vám vrtačka bude sloužit o polovinu déle. Vsadím se, že pokud vám na vrtačce něco odejde, bude to právě akumulátor. Pořízení nového akumulátoru často vyjde draž než nákup nové vrtačky.

Přeji mnoho úspěšně vyvrtaných děr při minimu našťvaných sousedů.

BRUSKY

Každý z nás má v životě chvíle, kdy by měl ubrat. Ubrat z něčeho, ubrat v něčem nebo se ubrat někam. Celý život se někam ubíráme.

Ubírání bývá řízeno souborem pravidel, postupů nebo příkázání. Občas se ale musíme rozhodnout my sami, kdy a kde ubrat. Z lidí, kteří toto umění zvládnou, ve svém důsledku dělá mistry.

Každý, kdo musel někdy pilníkem, rašplí nebo smirkovým plátnem či papírem ubírat vrstvu čehokoli z čehokoli, ví, co je to za práci. Použití elektrické brusky potom působí jako výlet pana Broučka kamkoli.

Každý kutil časem dospěje do bodu, kdy se sbalí a jde si koupit svou první brusku. Nevím proč, ale mám pocit, že u většiny to bude flexa.

Jak se budete pouštět do dalších a dalších věcí, dospějete k závěru, že brusek potřebujete mnohem víc. Typů a tvarů brusek je nepřeborně. Ukážu vám ty, které nejvíc využívám já. Časem sami poznáte, jak vám která sedí a kolik jich doma potřebujete. Vybrousíte si svůj cit pro broušení a váš vybroušený cit vás vynese na piedestal všech brusičů brousících cokoli. Určitě se tam potkáme.

Úhlová bruska

Nejpoužívanější bruskou je bezesporu úhlová bruska, neboli flexa. Je to obrovský pomocník, ale zlý pán. Kvůli vysokým otáčkám bývá někdy trochu neposedná.

V začátcích ji používejte opatrně a rozhodně nezapomeňte na ochranné pomůcky, hlavně ochranné brýle. Před tím, než ji poprvé vezmete do ruky, si přečtěte návod a zásady bezpečnosti, ostatně stejně jako u všech ostatních brusek.

Vibrační bruska

Další bruska, která se hodí, je bruska vibrační. Je spíše na jemnější broušení a dokončovací práce. Do parket bych se s ní rozhodně nepouštěl.

Použité nářadí:

- brusky

Pásová bruska

Jestli potřebujete ubrat materiálu víc, pořídte si brusku pásovou. Je to ta nejzábavnější ze všech brusek. Pokud jste ji dřív zapomněli vypnout a zapojili kabel do zásuvky, proběhli jste se za ní až k sousedům. Ale nebojte! O tuto zábavu už nás připravili výrobci.

Univerzální bruska

Moc šikovná věc je také bruska univerzální. Dříve ji měli pouze lékaři a rozřezávali s ní sádku. Dnes ji pořídíte i s bohatým příslušenstvím. Její velkou výhodou je, že s vhodnými doplňky nahradí i pilu.

Kutilská rada:

Do začátku, nebo pokud nemáte na broušení vysoké nároky, si pořídte nástavce na broušení do vrtačky nebo ke kotoučové brusce.

U každého broušení či řezání používejte alespoň ochranné brýle a respirátor. Pokaždé, když vezmete brusku do ruky, vzpomeňte si na mě, jak před vámi klečím, podávám vám ochranné brýle a prosím, ať si je nasadíte. ☺

Stopková bruska

Na jemnější broušení je určena bruska stopková.

Stolní kotoučová bruska

Nakonec nepostradatelný pomocník v každé dílně, bruska stolní kotoučová. Pokud si do ní pořídíte leštící kotouček, můžete na něm leštit břity dlátka. Jde to rychle a ušetří vám to dost práce u vyřezávání.